

JAUME BARTUMEU CASSANY
Membre del consell nacional de Progressistes-SDP

Horitzó 2024

Andorra, en espera d'un horitzó que no arriba

En política els miracles –fets extraordinaris que no es poden explicar per causes naturals– no existeixen. Només se solen qualificar de “miracles”, en un sentit irònic, aquells canvis acomodaticis que fan que els diners, a qui diu no li fan dir sí.

Lluny dels miracles seria aconsellable que, a punt d'encarar les festes de Cap d'Any, ens proposéssim aconseguir tocar de peus a terra per mirar l'horitzó de l'any vinent.

Hi ha dos paràmetres que dibuixen l'horitzó immediat de la política andorrana: el pressupost pel 2024 i les projeccions de creixement de l'endeutament.

El procés d'elaboració del pressupost que el Consell General acaba aquests dies hauria d'aconseguir un equilibri entre contenció de l'endeutament públic i el manteniment, lleugerament a l'alça, de la despesa social en termes absoluts.

Cal conjuminar l'estabilitat pressupostària al llarg del cicle de la legislatura amb la sostenibilitat dels comptes públics, amb el creixement de la creació de nous llocs de treball i una ambiciosa agenda d'inversions en un parc d'habitatge públic.

El pressupost 2024 no aconsegueix assolir aquestes expectatives.

Amb una previsió de 585 milions d'ingressos es comprometen 618 milions de despesa. Un dèficit previst, doncs, de 32,6 milions d'euros que s'afegiran als més de 1.200 milions d'endeutament públic acumulat.

I el pagament de les quotes,

que vencen durant l'exercici 2024, dels préstecs contrets per l'Administració sumen 5.178.101,33 euros, que es finançaran amb un nou endeutament.

L'any 2024 no es preveu cap amortització, és a dir cap reducció de l'endeutament.

Mentrestant hi ha 148 milions en despesa de personal i només 67 milions per a invertir.

Amb aquestes xifres no es pot pas negar que la situació del deute públic d'Andorra serà difícilment sostenible si no es canvia de política financera.

A partir d'aquesta constatació és una irresponsabilitat de continuar en la posició de l'estruc. Reconequem que redreçar les nostres finances públiques és recupe-

---

El dèficit previst per al 2024, 32,6 mlions, se sumarà als 1.200 milions d'endeutament

---

rar la llibertat i la sobirania d'Andorra i treballem per establir un pla d'estalvi en la despesa pública no prioritària, sabent que s'ha de reforçar la despesa en seguretat, educació i sanitat.

És legítim que un país s'endeuti per preparar el futur: inversions en infraestructures, en la recerca o en la transició ecològica. Però quan un país s'endeuta per finançar el funcionament ordinari de l'Estat, el deute esdevé un fardell que es carregarà a les espatlles dels nostres fills.

L'augment de la inflació i de

les taxes d'interès posa en evidència el cul de sac del diner màgic que ens ha volgut vendre el ministeri de Finances els darrers quatre anys.

Vaig escriure ara fa un any en el quadern que el Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata (CERES) va dedicar al deute públic que “si no es fa res, Andorra es trobarà cara a cara, fit a fit, i de manera molt incòmoda, amb els seus creditors.”

És necessari començar a reduir el dèficit estructural. Hem de posar damunt la taula de treball les despeses indefugibles que l'Estat andorrà ha de pagar, amb crisi o sense, com la nòmina dels funcionaris i les pensions dels jubilats, la sanitat i el servei del deute.

No es tracta de reduir el dèficit de cop, però sí que cal començar a elaborar un pla d'amortització de deu anys del deute acumulat, com ho han fet altres països.

Es tracta d'anar reduint-lo, pel cap baix, en mig punt anyal en cada exercici pressupostari.

Amb aquestes xifres moltes decisions queden congelades. És a dir, no es poden aprovar ni inversions ni reformes que estan pendents. Tot i això, davant aquest panorama que ja comença a ser l'habitual, els agents econòmics i socials s'han d'adaptar i funcionen per si mateixos.

Hi havia una dita a l'Argentina que deia que el país creix a la nit, quan els polítics estan adormits i l'herba creix.

Hauríem de trobar la manera que això no comenci a passar a Andorra. En el fons som un país que funciona per inèrcia.